

Idemo, »Cavtat«!

Davor Mojaš

Posebnost i prepoznatljivost Cavtata i Konavala uz obilje baštinskih, spomeničkih i drugih tragova i povijesnih priziva, novije stranice svoje kronologije duguju i preporučuju po svemu izdvojenoj, sada već i obvezujućoj, tradiciji koja zorno svjedoči o podneblju, povezanosti s morem, talentom i prirodnim predispozicijama generacija koje su jednu sportsku igru pa i zabavu, ukorijenile u identifikacijski trag mjesta učinivši ga jedinstvenim i drugačijim. Godišnjica vaterpolskog kluba Cavtat poslužila je nakladniku i autoru kao povod za monografsko izdanje koje nadilazi osnovnu nakanu i tek puko prigodno podsjećanje ili autentično svjedočenje i svjesno širi svoj interes dodirujući povjesnicu Konavala i ishodišne kronike cavtatske povijesti. Pritom, dragocjen je izbor važnih protagonista koji su svojim djelima, životom i značajem slavili rodno mjesto a svojim biografijama obvezali Cavtaćane i Konavle. Potrebna su ta spominjanja u svakoj priči koja se začinje ne samo metaforičkim ili poetskim empatijskim priznanjima i povlađivanjima. Tako i priča o vaterpolskom Cavtatu ima svoj uvod i argumente koje Vinko Rožić marno slaže u uobičajeni monografski slijed koji bi u svakoj drugoj prilici bio možda tek artifičijelni izdavački komercijalni dodatak, ali u ovoj knjizi on svakim novim poglavljem dopisuje nove razloge i opravdanja alibija s pokrićem.

»Sažeta povijest Konavala« i »Cavtat« uvodna su poglavlja koja sondiraju prostor, povijesne mijene, tragove i pretpostavljeni temeljni cilj knjige koja će preporučivati i sadržajem, ali i pedantnošću slijeda, svoju temeljnu nakanu. U toj prvoj trećini knjige nisu zaboravljeni: Baltazar Bogišić, Vlaho Bukovac, Tino Pattiera i Frano Supilo pa ni Gospa od Andela – Mauzolej obitelji Račić i Gospa od Snijega kao identifikacijski zalozi današnjeg Cavtata i njegovih duhovnih biljega. Tematske stranice otvara poglavlje »Vaterpolo u svijetu« podsjećajući na povijest svjetskog vaterpola od 1922. godine, uz izbor zanimljivih, intrigantnih i važnih događaja, recimo tako, svjetske vaterpolske povijesti. Slijede kroničarski zapisi i bilježenja: »Cavtatski vaterpolo od 1922. do 1972.«, »Cavtatski vaterpolo od 1972. do danas« (uz detaljna kroničarska zadržavanja u svakoj dekadi razdoblja) i izdvojenu sekvenciju »Trener pom. kap. Ivo Moreti-Ivica« »glede trenerskog rada s plivačima i vaterpolistima u formativnim godinama u cjelokupnoj cavtatskoj vaterpolskoj i plivačkoj povijesti, najglasniji je odjek« njegova važnog prinosa cavtatskoj vaterpolskoj priči, koja obiluje brojnim zaslužnim protagonistima, entuzijastima i zaljubljenicima u ovaj sport. Oni su ljubav prema plivanju i vaterpolu prenosili generacijama mladih ustrajavajući i ne posustajući. Upravo o tome svjedoče stranice ove knjige, u kojoj se našlo »pola Cavtata« u obiteljskim nizovima koji traju. Završne stranice donose odabrane životopise zaslužnih vaterpolista znatno suženoga od mogućega šireg popisa. »Budući je VK Cavtat iznjedrio na desetke i stotine vaterpolista, a zbog praktičnih razloga pristup »od-benjamina-do-nestora« nije bio moguć, u izboru posebno dodanih životopisa ravnao sam se prema sljedećem kriteriju: za trenere, da su ponikli u klubu i bili glavni trener bilo koje službene momčadi najmanje jednu sezonu, i za igrače da su ponikli u

klubu te nastupili u sastavu prvoligaške momčadi ili državne selekcije« – pojašnjava Vinko Rožić. Fotografijama upotpunjuje životopise: Mara Balića, Iva Bobića-Vanija, Miha Bobića-Miška, Toma Borasa-Tomice, Jakše Boškovića, Miha Boškovića, Andreja Drobca, Nikše Drobca, Elvisa Fatovića, Iva Ivaniša, Pera Jovice, Miha Klečka, Vlaha Lise, Borisa Maškarića - Bokija, Pava Miljanovića, Paula Obradovića - Meda, Pava Pulića, Vlaha Rajčevića, Vinka Rožića - Vikija, Gorana Sukna, Ivana Sukna, Sandra Sukna, Josipa Šutala - Jope, Milana Trkulje, Luka Vezilića, Josipa Vezjaka - Joja, Nikole Vlahusina - Kokila. Impozantan je to ispis zaslužnih od kojih su neki ostavili istaknuti trag u povijesti hrvatskog sporta i ostali zabilježeni u zlatnoj knjizi dubrovačkog vaterpola i novije sportske povijesti. Naravno, u ovom i ovakvu kratkom pregledu ne mogu se izdvojiti i svi oni brojni i zaslužni koje autor monografije ne zaboravlja, baš kao i sam nakladnik, koji im duguje svoju povijest, slavu i kontinuitet ostajući cavtatskim prepoznatljivim biljekom.

Posebna je vrijednost monografije obilje fotografija, dokumenata, faksimila, osobnih svjedočenja i raznoga drugog arhivskog štiva i materijala koje je autor prikupio i tako složio ne samo sportsku stranu priče već i biografske detalje brojnih Cavtaćana koji su je stvarali, entuzijazmom i predanošću razvijali i pratili klub što im je, a i to jedna od nakana knjige, bio i ostao njihovim životnim izborom. Važno sudjelovanje obogaćivalo je njihove kronologije i ostavljalo trag na koji mogu biti ponosni. Pedantan ispis cavtatskih vaterpolskih godina, sportaša s olimpijskim odličjima i titulama svjetskih i europskih prvenstava, po svemu izdvojen prinos brojnih domaćoj sportskoj novijoj povijesti ali i sadašnjici, tradicija je koja traje uz prožetost Cavtata s morem, plivanjem i vaterpolom. Sve je to zasigurno i značajan prinos hrvatskom sportu, posebice onome, nažalost, i ne baš bogatom pisanom njegovu tragu. Knjigama i monografskim izdanjima.

Monografija *Pozlaćen zrakom sunca – 90 godina cavtatskog vaterpola / 40 godina VK Cavtat* Vinka Rožića vrijedno je izdanje koje bilježi sportsku povijest Cavtata i Konavala a time i hrvatsku sportsku noviju povjesnicu, ali i posebnost juga Hrvatske kojemu je Cavtat, svojom poviješću i tradicijom, epicentralno konavosko izvorište i središte. Zato je i naslov ovog prikaza preuzet iz refrena cavtatske vaterpolske himne: »Idemo, 'Cavtat'!« Usklik koji i priziva, i mobilizira, i proziva, i poziva i onda, ponovljen nekoliko puta, ostaje odgovorom na sva pitanja otkuda, zašto i kome ove knjiga. Ili, kako se Vinko Rožić u završnim rečenicama predgovora, pojašnjavajući svoje osobne motive rada na ovoj »u knjigu stavljenoj« posveti Cavtatu, opravdava: »U kolopletu činjenica i doživljaja, statistike i mitopoetike, priča o devedesetogodišnjem suživotu našega voljenoga i osebjunoga Cavtata i vaterpola je za me prirodna i živopisna koliko i samo more.«

Oni koji se nisu imali sreću osvjedočiti o čaroliji »pozlaćenog zrakom sunca« u nekome ljetnom zavodljivom izdanju Cavtata, ovom će knjigom poželjeti biti njegovim zaljubljenim posjetiteljem u *điru* rivom koji će potrajati i kojega će se dugo intenzivno sjećati prelistavajući album – ovih u knjigu stavljenih i svojih uspomena.